

Z Á Z N A M

zo zasadnutia Medzirezortnej koordinačnej skupiny na koordináciu úloh vyplývajúcich z článkov Zmluvy o Euratome a strategickej RKS pre európske záležitosti

20. 11. 2024, Úrad jadrového dozoru Slovenskej Republiky, Bratislava

---

V súlade s uznesením vlády SR č. 442 zo dňa 17. mája 2006 vyplýva Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky (ÚJD SR) povinnosť organizovať dvakrát ročne zasadnutie Medzirezortnej koordinačnej skupiny na koordináciu úloh vyplývajúcich z jednotlivých ustanovení Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (MRKS Euratom). Tieto zasadnutia sú spravidla organizované na jar a na jeseň a sú koordinované so strategickou Rezortnou koordinačnou skupinou pre európske záležitosti zriadenou v ÚJD SR (RKS).

Program: Príloha č. 1 záznamu

Účastníci rokovania: Príloha č. 2 záznamu

Priebeh a výsledky rokovania:

K bodu 1 – Otvorenie zasadnutia:

Rokovanie otvoril E. Metke, predseda MRKS Euratom, ktorý privítal všetkých zúčastnených a následne viedol zasadnutie MRKS Euratom spolu s generálnym riaditeľom M. Turnerom. Rokovanie prebiehalo podľa programu, ktorý je priložený v prílohe č. 1.

K bodu 2 – Kontrola úloh:

Na ostatnom zasadnutí MRKS Euratom (20. 06. 2024) **boli dohodnuté nasledovné úlohy:**

1. ÚJD SR rozošle členom MRKS Euratom po 1. zasadnutí Koordinačného výboru materiál *Politika, zásady a stratégia bezpečného využívania jadrovej energie*. Členovia MRKS Euratom majú možnosť v termíne do 20. júla 2024 zaslať pripomienky k materiálu na emailové adresy: katarina.farkas@ujd.gov.sk a jarmila.racova@ujd.gov.sk.
2. Zaradiť do programu jesenného zasadnutia MRKS Euratom tému malých modulárnych reaktorov, konkrétne aktivity Priemyselnej aliancie pre SMRs a pozvať k tejto téme zástupcu MH SR.
3. Pozvať na jesenné zasadnutie MRKS Euratom prof. RNDr. P. Veisa, CSc., ktorý zastupuje SR v Poradnom výbore Euratomu - Fusion (ITER) a prof. Ing. Slugeňa, DrSc., ktorý bol nominovaný ako národný delegát v Programovom výbore Euratomu – Fission, aby poinformovali o aktuálnych otázkach.
4. Zaradiť do programu informáciu o výsledkoch workshopu MAAE vo vzťahu k misii ARTEMIS (smernica Rady 2011/70/Euratom) – informáciu poskytne zástupca NJF.

5. Bod presunutý z jarného zasadnutia: MH SR/SE, a. s. budú na jesennom zasadnutí MRKS Euratom informovať o aktivitách Poradného výboru ESA.

Všetky úlohy boli splnené, okrem úlohy č. 3, ktorá bola splnená čiastočne - prof. RNDr. P. Veis, CSc. sa ospravedlnil z dôvodu iných neodkladných pracovných povinností. Úloha bola presunutá na najbližšie zasadnutie MRKS Euratom (jar 2025).

K bodu 3 - Aktuálne informácie z nasledujúcich aktuálnych oblastí:

3.1 Zasadnutie Koordinačného výboru zriadeného podľa UV SR 221/2024 (ÚJD SR - M. Turner – prezentácia v prílohe č. 3)

M. Turner informoval, že podľa UV SR č. 221/2004 vláda poverila predsedníčku ÚJD SR vytvoriť v spolupráci s MZ SR, MD SR, MPSVR SR, MV SR, MŽP SR, MH SR a HH SR koordinačný mechanizmus za účelom zlepšenia a posilnenia vzájomnej spolupráce, koordinácie postupu a pravidelnej výmeny informácií medzi zainteresovanými ministerstvami, ústrednými orgánmi štátnej správy a orgánmi štátnej správy v oblasti bezpečného využívania jadrovej energie. 1. ustanovujúce zasadnutie Koordinačného výboru (KV) sa uskutočnilo dňa 26. júna 2024. Na zasadnutí bol schválený štatút a rokovací poriadok KV. Zároveň bol odprezentovaný materiál s názvom „*Politika, zásady a stratégia bezpečného využívania jadrovej energie v SR*“ (materiál), ktorý mal byť pôvodne schválený vládou SR v tomto roku, avšak po uplatnení pripomienky MŽP SR, že materiál má byť predmetom SEA (Strategic Environmental Assessment) sa celý proces predĺži o cca 1 rok. Zároveň sa názov materiálu rozšíril o „ionizujúce žiarenie“: „*Politika, zásady a stratégia bezpečného využívania jadrovej energie a ionizujúceho žiarenia v SR*“. Stav prípravy uvedeného materiálu bol prerokovaný na 2. zasadnutí KV, ktoré sa uskutočnilo dňa 14. októbra 2024, kde bol pozvaný aj predseda MRKS Euratom. Následne M. Turner porovnal vzťah medzi KV a MRKS Euratom. KV nemá rozhodovaciu právomoc a rieši vnútroštátne záležitosti na rozdiel od MRKS Euratom, ktorá má iné zloženie členov a je zameraná na Zmluvu o Euratome. Obe skupiny sa vzájomne budú informovať o činnosti minimálne 1x ročne. Bližšie informácie sú v priloženej prezentácii. V rámci diskusie sa otvorila otázka či uvedený materiál nemá byť predmetom aj cezhraničného posudzovania vplyvov na životné prostredie, v takom prípade sa však časové rozmedzie prijatia materiálu ešte predĺži.

3.2 Smernica 2011/70/Euratom, ktorou sa zriaďuje rámec Spoločenstva pre bezpečné nakladanie s VP a RAO

a) Aktualizácia Vnútroštátneho programu nakladania s VJP a RAO v SR (strategický dokument) (NJF – M. Kövér)

M. Kövér nadviazal na informácie, ktoré odzneli na ostatnom zasadnutí MRKS Euratom v júni 2024. Informoval, že dňa 23. októbra 2024 sa v Bratislave v gescii NJF pod vedením MŽP SR a MH SR uskutočnilo verejné prerokovanie *správy o hodnotení strategického dokumentu „Vnútroštátny program nakladania s VJP a RAO v SR“* a strategického dokumentu na základe oznámenia MŽP SR publikovaného na enviroportále MŽP SR a rozoslaného dotknutým účastníkom. Boli poskytnuté vstupné informácie k strategickému dokumentu a k správe o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie formou prezentácií a ústna informácia o doterajšom priebehu SEA procesu. Zároveň vola poskytnutá informácia o

požiadavke AT a CZ na predĺženie termínu na vyjadrenie do 25. 11. 2024 resp. do 30. 11. 2024 (následne sa uvažuje s vykonaním bilaterálnych konzultácií). Na verejnom prerokovaní zúčastnení zástupcovia kládli otázky a odzneli odpovede zo strany zabezpečujúcich strán. Po verejnom prerokovaní boli MŽP SR adresované písomné vyjadrenia dotknutých subjektov (úrady, samosprávy, občianske združenie) a bol vypracovaný zápis. Vážnou témou je námietka, že neboli informované dotknuté obce, s ktorými sa uvažuje ako s potencionálnymi lokalitami pre možné umiestnenie hlbinného úložiska, čím sa im nevytvorila príležitosť do ich zapojenia do rozhodovacieho procesu, akým je schvaľovanie strategického dokumentu, najmä vo väzbe na čl. 10 smernice Rady 2011/70/EURATOM. Súčasne sa začala príprava podkladov pre MPK uvedeného dokumentu, ktorá je však závislá od ukončenia SEA procesu.

**b) Výsledky workshopu MAAE v vzťahu k misii ARTEMIS
(NJF – M. Kövér)**

Regionálny workshop MAAE s názvom *Workshop on Lessons Learned from Integrated Review Service for Radioactive Waste and Spent Fuel management, Decommissioning and Remediation Missions* sa uskutočnil vo Viedni v dňoch 8. - 9. júla 2024. Zúčastnilo sa na ňom 26 zástupcov z 18 európskych krajín a z EK (za SK: NJF a ÚJD SR). Cieľom workshopu bola výmena informácií a skúseností z misií ARTEMIS v období rokov 2017 až 2023, vrátane hodnotenia súladu so smernicou Rady 2011/70/EURATOM a ďalšie témy.

Celkovo boli prezentácie a diskusie v štyroch po sebe nasledujúcich sekciách:

1. *Outcomes and lessons learned from ARTEMIS missions,*
2. *Ongoing developments for ARTEMIS missions,*
3. *EU-Member States preparation of ARTEMIS self-assessment report,*
4. *IRRS and ARTEMIS back to back missions.*

Na konci každej sekcie boli sformulované výstupy ako súčasť zápisu z workshopu vrátane záverov. Na workshope bol za SR odprezentovaný aktualizovaný *Vnútroštátny program nakladania s RAO a VJP*, ktorého prílohou sa stali všetky odporúčania z misie ARTEMIS, čo v podstate predstavuje istý „Akčný plán“. Zo strany koordinátora workshopu bola SR adresovaná otázka na možné konanie follow up mission s následnou odpoveďou za SK, že najskôr bude schvaľovaný a do praxe uvedený aktualizovaný *Vnútroštátny program nakladania s RAO a VJP*, ktorý je na obdobie do roku 2030 a preto by zatiaľ nemalo zmysel zaoberať sa hodnotením napĺňania záverov misie ARTEMIS z februára 2023. Taktiež bola diskutovaná otázka následných misií (follow up mission), ktorá sa zatiaľ vykonala len v troch krajinách. Z vystúpenia zástupcov EK boli poskytnuté informácie o hodnotení misií a o príprave súhrnnej tretej správy Komisie o plnení smernice Rady 2011/70/EURATOM (pozn.: ÚJD SR zaslal za SR národnú správu Komisii 15. augusta 2024).

**3.3 Tematické posudzovania podľa smernice Rady 2014/87/Euratom (TPR I a II)
(ÚJD SR - M. Turner – prezentácia v prílohe č. 4)**

V rámci tohto bodu M. Turner informoval o priebehu a výsledkoch tematického posudzovania, ktoré sa vykonáva podľa čl. 8e) smernice Rady 2014/87/Euratom každých 6 rokov. Prvé tematické posudzovanie sa uskutočnilo v roku 2017 na tému starnutia jadrových zariadení. Aktuálne prebehlo druhé tematické posudzovanie zamerané na ochranu pred požiarimi jadrových zariadení (JZ) s cieľom zdieľať prevádzkové skúsenosti, preveriť opatrenia na ochranu JZ pred požiarimi, identifikovať dobrú výkonnosť a oblasti na zlepšenie. Celý proces sa začína vykonaním národného hodnotenia (sebahodnotenia), ktoré následne preskúmajú ostatné ČŠ a Komisia, prijímú sa náležité opatrenia, ktoré vyplynú zo zistení a na záver sa zverejnia príslušné správy. Najskôr je však potrebné vymedziť rozsah a hĺbku hodnotenia (term

of reference – ENSREG a WENRA). Proces začal v r. 2022 a jeho ukončenie sa očakáva v r. 2025. V septembri a októbri 2024 sa uskutočnili 2 workshopy v LU (otázky/odpovede k národnej správe), ktorých výsledkom je návrh celkovej hodnotiacej záverečnej správy, ako aj správy pre SR, na základe ktorej sa podľa zistení pripraví Akčný plán. Žiadne nové zistenia okrem tých, čo SR identifikovala v samohodnotení neboli zistené. Viac informácií v prezentácii v prílohe č. 4. Ďalšie tematické posudzovanie bude o 6 rokov. Téma zatiaľ nebola určená.

3.4 *Poradný výbor ESA a Výročná správa ESA za rok 2023 (MH SR – M. Krajmer/P. Vargová - prezentácia v prílohe č. 5)*

Posledné zasadnutie Poradného výboru ESA sa uskutočnilo 25. – 26. júna 2024 v LU. Podľa vyjadrenia GR ESA M. Hübel a sú pre ESA výzvou témy ako je bezpečnosť dodávok (diverzifikácia zdrojov a podpora strategickej autonómie v kontexte geopolitických rizík), závislosť od RU (alternatívy pre dodávky paliva pre reaktory VVER), malé modulárne reaktory (narastajúci záujem o SMRs ako inovatívne riešenie) a medicínske rádioizotopy (stabilizácia dodávok HEU a HALEU v rámci iniciatívy SAMIRA). ESA zverejnila Výročnú správu za rok 2023 z ktorej vyplýva, že 103 reaktorov v EÚ pokrylo 23 % energetických potrieb regiónu. Vo vzťahu k spotrebe uránu došlo k nárastu o 11 %, pričom 14 600 ton bolo dovezených (výrazné zvýšenie dovozu z RU). ESA odporúča diverzifikáciu dodávateľov, recykláciu VJP a uzatváranie dlhodobých kontraktov. Ako úspech vníma riešenie administratívnych výziev spojených s nárastom kontraktov a posilnenú spoluprácu s medzinárodnými partnermi na zabezpečenie dodávok HALEU (nový typ paliva – obohatenie do 20 % - upresnil M. Turner). Výzvou sú okrem tradičných okruhov ako je diverzifikácia dodávok aj nové technológie ako sú SMRs, ktoré ESA podporuje.

Prípadné otázky adresovať na M. Krajmera: michal.krajmer@mhsr.sk.

V rámci diskusie M. Turner uviedol, že SR je v zložitej situácii vzhľadom na svoju geografickú polohu a potreby tranzitných krajín na prepravu paliva z RU. SE, a. s. pracujú na novom dodávateľovi, ktorý bude z USA alebo z FR.

3.5 *17. ročník ENEF 2024 a aktivity Jadrovej aliancie (MH SR - P. Vargová - prezentácia v prílohe č. 6)*

17. ročník konferencie ENEF sa uskutočnil v tradičnom formáte v termíne od 30. 09. do 01. 10. 2024 v Prahe. Nosnou témou tohtoročného stretnutia bola diskusia o úlohe jadrovej energetiky pri dosahovaní klimatických cieľov EÚ do roku 2040 v kontexte jej príležitostí a rizík. Prítomní účastníci zdieľali názory týkajúce sa zavádzania prvých pilotných projektov malých modulárnych reaktorov a o možnostiach ich implementácie v rámci EÚ. Diskutovalo sa aj o perspektívach a výzvach v oblasti financovania potrebných investícií a posilnení jadrovej bezpečnosti vzťahujúcej sa aj k novým technológiám. Zdôraznená bola potreba komunikácie s verejnosťou a využívania synergických efektov v dodávateľskom reťazci. Budúci rok sa bude konať zasadnutie ENEF v Bratislave, termín bude upresnený neskôr. V tejto súvislosti vyzvala P. Vargová účastníkov MRKS Euratom, že v prípade záujmu o účasť jej môžu napísať email na patricia.vargova@mhsr.sk a ona následne vloží záujemcu do zoznamu VIP adries za účelom prednostnej registrácie.

Jadrová aliancia (JA) bola založená 16. mája 2023 počas spoločného stretnutia ministrov a predstaviteľov 16 krajín a komisárky EK pre energetiku Kadri Simson v Paríži. Medzi členov patrí okrem SK aj BE, BG, HR, CZ, ES, FI, FR, HU, LT, NL, PL, RO a SI; GB sa zúčastňuje ako pozvaný člen a IT ako pozorovateľ. SK sa aktívne zúčastňuje na všetkých stretnutiach JA. Jedno z nich sa konalo na okraj historicky prvého samitu (Nuclear Energy Summit) na úrovni

hláv štátov zameraného na otázky jadrovej energetiky - organizovaný MAAE a BE vládou v Bruseli dňa 21.3.2024. Na okraj summitu bola pripravená deklarácia lídrov JA ČŠ EÚ (European Nuclear Alliance Leader's Declaration) na podporu silného európskeho jadrového priemyslu s cieľmi ako je rozvoj prístupu k financovaniu a skúmanie možností a výhod európskych nástrojov financovania; rozvoj kvalifikovanej pracovnej sily; rozšírenie priemyselnej, výskumnej a inovačnej spolupráce v rámci európskeho hodnotového reťazca prostredníctvom konkrétnych projektov; rešpektovanie národných rozhodnutí všetkých ČŠ, pokiaľ ide o dekarbonizáciu ich energetického mixu. Na poslednom stretnutí v rámci Rady TTE v októbri 2024 pre energetiku ČŠ JA podpísali spoločné vyhlásenie, v ktorom apelujú na EK, aby uznala prínos jadrovej energie. V rámci JA bola založená pracovná skupina *Working Group on the challenges to Finance Nuclear Projects*, ktorá rieši otázky financovania rozvoja jadrových kapacít a potrebu zjednodušenia pravidiel štátnej pomoci s konkrétnymi odporúčaniami na urýchlenie procesov v rámci celého spektra jadrových technológií (SMR, veľké zdroje, projekty súvisiace s jadrovým palivom atď.). Podrobnejšie informácie sú v prezentácii (príloha č. 6).

3.6 Malé modulárne reaktory (SMRs) – aktivity priemyselnej aliancie a napredovanie ďalších projektov, napr. PHOENIX, NEXT (MH SR - P. Vargová - prezentácia v prílohe č. 6)

P. Vargová informovala o aktuálnom stave implementácie projektu PHOENIX. Cieľom je pomôcť SR pri prechode od spaľovania uhlia k nasadeniu SMRs. Aktuálne konzultačná spoločnosť Sargent & Lundy vykonala obhliadku piatich potencionálne vhodných lokalít na umiestnenie SMR (Jaslovské Bohunice, Mochovce, Nováky, Vojany a areál US Steel), pričom v rámci výsledkov tzv. Feasibility Study bude vybraná jedna najvhodnejšia lokalita pre výstavbu SMR. Do konca roku 2025 majú byť identifikované 2 až 4 technológie SMRs pre komplexnejšie budúce analýzy. Tak ako už bolo na predchádzajúcom rokovaní MRKS Euratom spomenuté sa tento rok otvorila nová širšia výzva – projekt NEXT, ktorej cieľom je poradenstvo v oblasti technických, finančných a regulačných požiadaviek pre SMR a spolupráca s US univerzitami, návšteva US jadrových zariadení a podpora výstavby SMR simulátora. V súčasnosti prebiehajú rokovania ohľadom rozsahu projektu. Zameraný bude najmä na hodnotenie externých vplyvov (napr. seizmické riziká, záplavy), požiadavky na prenosovú sústavu, licencovanie vrátane skúseností zo zahraničia a podporu pri vypracovávaní SMR stratégie v SR.

Bolo dohodnuté, že k tejto téme sa vrátíme na MRKS Euratom opäť o rok (jeseň 2025).

3.7 Nariadenie Rady (Euratom) 2021/100 - vyrad'ovanie JE V1 – aktuálny stav (MH SR – P. Vargová/M. Urmínský - prezentácia v prílohe č. 6)

Vo vzťahu k vyrad'ovaniu JE V1 bolo ukončené obstarávanie projektu D4.7 „*Dekontaminácia a demolácia budov JE V1 a uvedenie areálu do pôvodného stavu*“ a aktuálne je vykonávaná kontrola pred podpisom zmluvy zo strany národnej agentúry (SIEA). V marci a septembri 2024 sa uskutočnili 2 monitorovacie misie, kde bol okrem iného konštatovaný dobrý progres vo vyrad'ovaní JE V1 v rámci implementovaných projektov. V apríli 2024 sa v Bratislave konalo zasadnutie Monitorovacieho výboru za účasti EK, MH SR, SIEA, EBRD, JAVYS, a. s., ÚJD SR a SEPS. Kľúčovou témou bolo verejné obstarávanie projektu D4.7. Ďalšie zasadnutie Monitorovacieho výboru sa bude konať v Luxemburgu v decembri 2024. V súčasnosti je implementovaných 5 projektov vyrad'ovania JE V1 – podrobnosti sú v pripojenej prezentácii. Prípadné otázky adresovať na M. Urmínskeho: martin.urminsky@mhsr.sk.

3.8 Aktuálne informácie z oblasti radiačnej ochrany – (ÚVZ SR – M. Helej - prezentácia v prílohe č. 7)

Zástupca ÚVZ SR prezentoval aktuálne informácie z oblasti radiačnej ochrany. Úvodom informoval o havarijnom cvičení radiačnej a monitorovacej siete (RMS 2024), ktoré sa uskutočnilo 28. – 30. októbra 2024 a bolo zamerané na záchyt rádioaktívnych alebo jadrových materiálov neznámeho pôvodu. ÚVZ SR ako stredisko RMS má za úlohu organizovať až 2 cvičenia ročne. Na účely riešenia problematiky záchytov rádioaktívnych alebo jadrových materiálov boli pozvané iba dotknuté zasahujúce zložky. Zástupca ÚVZ SR potvrdil, že na nasledujúcich cvičeniach môžeme očakávať účasť aj iných zložiek. Celkovo sa cvičenia zúčastnilo 34 účastníkov z vybraných stálych a pohotovostných zložiek RMS (ÚVZ SR a RÚVZ NR, BB, BA a KE; MO SR, MV SR, MD SR, PPZ SR, PHaZZ SR). Cvičenie sa skladalo z teoretickej (prednášky s diskusiou) a praktickej časti (4 scenáre záchytov). Ďalej M. Helej informoval, že od 2. do 6. decembra 2024 ÚVZ SR v spolupráci s MAAE organizuje v Banskej Bystrici regionálny workshop (RER9163) s názvom „*Improving the Protection of Workers Exposed to radiation at Naturally Occurring Radioactive Material Sites*“ (NORMS). V minulosti sa ÚVZ SR zapojilo do meraní NORMS a výsledkom je publikácia. Merania sa uskutočnia v lokalite kúpeľov.

V rámci diskusie vystúpil zástupca JAVYS-u, a. s. , ktorý povedal, že by privítali, aby boli prizývaní na cvičenia/podujatia zamerané na záchyt jadrových materiálov neznámeho pôvodu a aby ÚVZ SR do budúcnosti zvažilo účasť aj zástupcov JAVYS, a. s. Zároveň zástupkyňa MZ SR zdôraznila požiadavku, že je nevyhnutné, aby MZ SR bolo informované o takýchto cvičeniach, rovnako ako aj JAVYS, a. s. , a ocení ak do budúcnosti organizátori cvičenia prizvú MZ SR. Rovnako aj v prípade organizácie regionálneho workshopu je vhodné do budúcnosti skôr informovať o takejto akcii všetky dotknuté subjekty (MZ SR, MZVaEZ SR, ÚJD SR), aby sa dosiahla efektívna koordinácia procesu, čo potvrdila aj zástupkyňa ÚJD SR. M Turner, ako zastupujúci predseda MRKS Euratom, navrhol závery k tejto téme (1. a 2. bod), ktoré sú uvedené nižšie v bode „Záver“.

Zástupkyňa SHMÚ T. Melicherová poďakovala všetkým za výbornú spoluprácu a oznámila, že aktuálne je toto jej posledná účasť na tomto fóre, pretože v súvislosti s opatreniami v štátnej správe odchádza do dôchodku a jej miesto je zrušené (10 % znižovanie stavov) a bohužiaľ len časť jej práce je prerozdelená. M. Turner poďakoval T. Melicherovej za výbornú spoluprácu v oblasti radiačného monitoringu a poprial jej veľa zdravia a úspechov v ďalšom živote.

3.9 Program Euratom - Programový výbor Euratom Fission (FEI STU – V. Slugeň - prezentácia v prílohe č. 8)

V. Slugeň informoval, že je zástupcom SR v programe Euratom a zároveň je po úmrtí B. Hatalu dočasným zástupcom za SR pre Programový výbor Euratom Fission. Vo svojej prezentácii úvodom spomenul všetkých stakholderov, ktorí sú zapojení v rámci jadrového štiepenia: ENSREG ako predstaviteľ dozorných orgánov, ENEF ako diskusné fórum dotknutých subjektov a technologické platformy v rámci vedy a inovácií ako je SNETP (<http://www.snetp.eu/>) a IGDTP (<http://www.igdtpeu/>). Zdôraznil, že je dôležité, aby verejnosť vnímala jadro ako bezpečný zdroj energie a zhrnul vývoj porovnaním prevádzky reaktorov v rokoch (1960-2015) vs závažné havárie (Three Mile Island 1980, Černobyl' 1986, Fukušima 2011), pričom to vychádza na cca 10^{-4} – 10^{-5} . Je dôležitá vysoká kultúra bezpečnosti, ktorú vníma v SR ako najvyššiu okolo r. 2000 a následne eviduje mierny kontinuálny pokles. V súvislosti so zapojením do programov Euratom je dôležité vedieť napísať správny projekt, t.

j. byť vynikajúci vrátane gendrovej vyváženej, mať veľký dopad (užitočnosť) a možnosť jeho implementácie do praxe v horizonte do 3-5 rokov. Za týmto účelom je organizované dňa 12. 12. 2024 školenie, ktorému V. Slugeň prednáša a všetci sú vítaní. V rámci Euratom Fission bolo realizovaných niekoľko projektov zameraných na bezpečnú prevádzku VVER (PERFECT, COVERS a iné). Aktuálne je v kurze hlavne predlžovanie životnosti prevádzky jadrových zariadení ako napr. projekt DELISA-LTO (vychádza z JE V1 Bohunice), ktorý má byť ukončený 31. 05. 2026. Vzhľadom na skutočnosť, že nie sú peniaze a firmy si chránia svoje know how, hľadajú sa nové prístupy v Euratome a vytvárajú sa rôzne platformy, napr. EURAD, CONNECT, NUGENIA, atď. Bližšie informácie sú v prezentácii v prílohe č. 8.

V rámci diskusie sa diskutujúci zhodli, že je dôležité zodpovedne implementovať plány a stratégie, je potrebné hľadať finančné zdroje na rozvoj vedy a techniky (inšpiráciou môže byť SÚRO v ČR a SÚJB), motivovať mládež študovať technické smery a zotrvať v odbore, atď.

K bodu 4 - Rôzne

4.1 Informácie z jednotlivých rezortov podľa rozdelenia gestorstva / spolugestorstva k jednotlivým článkom Zmluvy o Euratome:

a) Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky (ÚPV SR - L. Marčoková) – čl. 16 Zmluvy o Euratome

Zástupkyňa ÚPV SR ospravedlnila svoju neúčast' z dôvodu iných pracovných povinností a zároveň poskytla písomnú informáciu, ktorá bola odprezentovaná na zasadnutí:

„V období od 1. júna 2024 do 31. októbra 2024 úradu

- neboli podané žiadne prihlášky z oblasti jadrovej energetiky (t. j. prihlášky, ktorých obsah je členský štát v zmysle čl. 16(1) Zmluvy Euratom povinný oznámiť Komisii), a
- bola podaná jedna prihláška, ktorej predmet priamo súvisí s rozvojom jadrovej energetiky (t. j. prihlášky, ktorých podanie je členský štát v zmysle čl. 16(2) Zmluvy Euratom povinný oznámiť Komisii) – prihláška úžitkového vzoru zn. spisu PUV 50103-2024.

Bibliografické údaje prihlášky úžitkového vzoru zn. spisu PUV 50103-2024:

Názov: Zasllepovací modul na zaslepovanie teplovýmenných rúrok parogenerátorov a systém, ktorý ho obsahuje

Dátum podania prihlášky: 9. 10. 2024

Prihlasovateľ: VUJE, a. s., Okružná ulica 6493/5, Trnava

Pôvodca technického riešenia: Ing. Tomáš Lehuta, Ing. Richard Zdarilek, Ing. Juraj Bokora“

b) Cvičenie INEX 6 – aktuálny stav (MZ SR – M. Dubníčková)

- M. Dubníčková nadviazala na informácie, ktoré poskytla na ostatnom zasadnutí MRKS Euratom o výsledkoch cvičenia INEX 6. K 17 zisteniam predloží MV SR do konca novembra 2024 materiál na rokovanie vlády, v ktorom budú navrhnuté riešenia na odstránenie zistení. Očakáva sa jeho schválenie vládou SR do konca roka 2024 a v následnom období rokov 2025-26 bude prebiehať implementácia.
- Zároveň informovala, že v spolupráci DG SANTE bude v I. polroku 2025 zorganizovaný workshop za finančnej podpory Komisie na vyškolenie stakeholderov, ktorí budú školiti ďalej. Workshop sa bude skladať z teoretickej a praktickej časti v dĺžke 1 týždňa. Okrem účastníkov sa na ňom môžu zúčastniť aj pozorovatelia.

c) **Aktuálne legislatívne informácie (ÚJD SR – M. Pospíšil)**

- Dňa 6. novembra 2024 nadobudlo právoplatnosť povolenie na prevádzku 3. bloku JE Mochovce (rozhodnutie ÚJD SR č. 439/2024). Vo vzťahu k 4. bloku JE Mochovce je konanie prerušené.
- Do rámcového plánu legislatívnych úloh vlády SR na celé IX. volebné obdobie, schválené uznesením vlády SR č. 56/2024, sa návrh nového atómového zákona dal na IV. kvartál roku 2026.
- Dňa 15. júla 2024 nadobudla účinnosť novela leteckého zákona č. 161/2024 Z. z. , ktorá ťažiskovo vo vzťahu k jadrovým zariadeniam riešila otázku leteckej činnosti a používanie dronov priamo držiteľom povolenia podľa AZ v areáli jadrového zariadenia. Okrem toho má táto novela za cieľ sprísniť vstup osôb bez sprievodu do jadrového zariadenia a preverovanie ich spoľahlivosti. Generálna prokuratúra SR vzniesla pripomienku k textu, a preto sa pripravil nový pozmeňujúci návrh cez novelu zákona č. 299/2024 Z. z. o Policajnom zbore, publikovaný 18. 11. 2024.
- K stavebnej legislatíve: Dňa 31. 03. 2024 bol vydaný zákon č. 46/2024 Z. z. (novela), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, ktorým sa odsunula účinnosť zákona 201/2022 Z. z. o výstavbe. Návrh nového stavebného zákona bol vládou SR schválený 06. 11. 2024 a posunutý na rokovanie do parlamentu. Jeho účinnosť sa predpokladá od 01. 04. 2025 a mal by v celosti zrušiť zákon č. 201/2022 Z. z.. Vo vzťahu k jadrovým zariadeniam zostáva proces do roku 2032 rovnaký (prechodné obdobie).

Úlohy:

1. **Pozvať na jarné zasadnutie MRKS Euratom (r. 2025) prof. RNDr. P. Veisa, CSc., ktorý zastupuje SR v Poradnom výbore Euratomu - Fusion (ITER), aby informoval o aktuálnych otázkach - bod presunutý z novembrového zasadnutia MRKS Euratom.**
2. **Zaradiť do programu jarného zasadnutia MRKS Euratom (r. 2025) informáciu o aktuálnom stave vývoja strategického dokumentu *Vnútroštátny program nakladania s RAO a VJP* a pozvať zástupcu NJF.**
3. **V súvislosti s organizáciou budúročného zasadnutia ENEF v Bratislave (termín bude určený neskôr) je v prípade záujmu o účasť potrebné napísať Patrícii Vargovej (patricia.vargova@mhsr.sk), ktorá vloží záujemcu do zoznamu VIP adries za účelom prednostnej registrácie.**
4. **Zaradiť do programu jesenného zasadnutia MRKS Euratom (r. 2025) tému malých modulárnych reaktorov (projekty PHOENIX a NEXT).**

Závery:

1. **MZ SR a JAVYS, a. s. uvítajú do budúcnosti informácie poskytnuté ÚVZ SR, ako aj prípadnú účasť na vnútroštátnych cvičeniach vo vzťahu k relevantným témam, ako je napríklad záchyt rádioaktívnych a jadrových materiálov neznámeho pôvodu.**

2. **MZ SR a ÚJD SR navrhujú do budúcnosti, v súlade s bodom 3.8, úzku spoluprácu s ÚVZ SR pri organizácii medzinárodných podujatí/akcií na zabezpečenie efektívnej koordinácie procesu.**
3. **ÚVZ SR v súlade s vyššie uvedenými bodmi zlepši komunikáciu a spoluprácu s dotknutými subjektmi pri organizácii vnútroštátnych i medzinárodných cvičení/podujatí.**
4. **ÚVZ SR, v súlade so závermi z diskusie v bode 3.8, bude o plánovaných činnostiach Radiačnej monitorovacej siete informovať všetky zložky bez ohľadu na ich vzťah k precvičovaným témam.**

K bodu 5:

Na záver M. Turner, **poďakoval všetkým za účasť a ich prácu v MRKS Euratom** a zároveň vyjadril presvedčenie, že aj v budúcnosti bude pokračovať dobrá spolupráca všetkých členov.

Ďalšie zasadnutie MRKS Euratom sa uskutoční predbežne v máji/júni 2025 v ÚJD SR v Bratislave a bude opäť koordinované so strategickou RKS.

Pozvánka s návrhom programu bude členom MRKS Euratom včas zaslaná.

V Bratislave dňa 21. 11. 2024

Zapísala: Ing. Jarmila Rácová, v. r.

Schválili: Ing. Eduard Metke, CSc., v. r.
RNDr. Mikuláš Turner, v. r.

Zoznam najviac používaných skratiek v texte:

<i>ARTEMIS</i>	-	<i>Integrated Review Service for Radioactive Waste and Spent Fuel Management, Decommissioning and Remediation</i>
<i>AZ</i>	-	<i>zákon č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov</i>
<i>ČŠ</i>	-	<i>členské štáty</i>
<i>EK/Komisia</i>	-	<i>Európska komisia</i>
<i>ENEF</i>	-	<i>Európske jadrové fórum</i>
<i>ESA</i>	-	<i>Agentúra pre zásobovanie/Euratom Supply Agency</i>
<i>EÚ</i>	-	<i>Európska únia</i>
<i>EURATOM</i>	-	<i>Európske spoločenstvo pre atómovú energiu</i>
<i>EP</i>	-	<i>Európsky parlament</i>
<i>HH SR</i>	-	<i>Hlavná hygienička SR</i>
<i>IGDTP</i>	-	<i>Implementing Geological Disposal of Radioactive waste</i>
<i>IRRS</i>	-	<i>Integrated Regulatory Review Service</i>
<i>ITER</i>	-	<i>International Thermonuclear Experimental Reactor</i>
<i>JA</i>	-	<i>Jadrová aliancia</i>

JAVYS	-	Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť
JZ	-	jadrové zariadenia
KV	-	koordináčny výbor
MAAE/IAEA	-	Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu
MD SR	-	Ministerstvo dopravy SR
MH SR	-	Ministerstvo hospodárstva SR
MPK	-	Medzirezortné pripomienkové konanie
MŠVVaM SR	-	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
MRKS	-	medzirezortná koordináčna skupina
MZ SR	-	Ministerstvo zdravotníctva SR
MŽP SR	-	Ministerstvo životného prostredia SR
NJF	-	Národný jadrový fond
OECD/NEA	-	Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj/Agentúra pre jadrovú energiu
PS	-	pracovná skupina
PV	-	poradný výbor
VS	-	výročná správa
PS ATO	-	pracovná skupina Rady pre atómové otázky
RAO	-	rádioaktívny odpad
RKS	-	rezortná koordináčna skupina
RMS	-	radiačná monitorovacia sieť
SE	-	Slovenské elektrárne
SEA	-	proces posudzovania vplyvov strategických dokumentov alebo ich zmien na životné prostredie (Strategic Environmental Assessment)
SHMÚ	-	Slovenský hydrometeorologický ústav
SMR/SMRs	-	Malé modulárne reaktory
SNETP	-	Sustainable Nuclear Energy Technology Platform
SR	-	Slovenská republika
STU	-	Slovenská technická univerzita
SZ	-	Stále zastúpenie
ÚJD SR	-	Úrad jadrového dozoru SR
UV	-	uznesenie vlády
ÚVZ SR	-	Úrad verejného zdravotníctva SR
ÚPV SR	-	Úrad priemyselného vlastníctva SR
VJP/VP	-	vyhoreté jadrové palivo
VUJE	-	Výskumný ústav jadrovej energetiky

Skratky ČŠ EÚ a tretích krajín:

AT – Rakúsko, BE – Belgicko, BG – Bulharsko, CY – Cyprus, CZ – Česká republika, DE – Nemecko, DK – Dánsko, EE – Estónsko, GR/EL – Grécko, ES – Španielsko, FI – Fínsko, FR – Francúzsko, HU - Maďarsko, HR – Chorvátsko, IE - Írsko, IT – Taliansko, LU – Luxembursko, LT – Litva, LV – Lotyšsko, MT – Malta, NL – Holandsko, PL – Poľsko, PT – Portugalsko, RO – Rumunsko, SE – Švédsko, SI – Slovinsko, SR/SK – Slovenská republika, GB – Veľká Británia, UA – Ukrajina, US/USA – Spojené štáty americké, RU - Rusko